EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

2006/2056(INI)

23. 3. 2006

STANOVISKO

Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Stratégie a prostriedky na integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín v Európskej únii
(2006/2056(INI))

Spravodajca: Dimitrios Papadimoulis

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Zámerom oznámenia Komisie (KOM(2005)0389) je poskytnúť usmernenie pre integračné politiky EÚ a členských štátov. Toto stanovisko sa sústreďuje najmä na integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín na trhu práce, pričom kladie dôraz na obojstranný integračný proces a súvisiace spoločenské hľadiská. Sleduje štruktúru oznámenia, rozdeľuje preto usmernenia do dvoch rovín: vnútroštátnej a európskej.

Hlavným záujmom navrhovateľa na vnútroštátnej úrovni je priznanie hospodárskych a sociálnych práv všetkým migrantom bez ohľadu na ich právne postavenie a zároveň zlepšovanie zamestnanosti žien- migrantiek. Ďalším dôležitým záujmom je posilnenie schopnosti prijímajúcej spoločnosti prispôsobiť sa zvyšujúcej sa spoločenskej a pracovnej rozmanitosti.

Integrácia je obojstranný proces, v ktorom majú prisťahovalci aj prijímajúca spoločnosť určité práva a povinnosti. Z toho vyplýva postupné harmonizovanie práv a povinností prisťahovalcov, ich prístupu k tovarom, službám a prostriedkom občianskej účasti s právami a povinnosťami ostatného obyvateľstva v podmienkach rovnakých príležitostí a rovnakého zaobchádzania. Zamestnanosť má v integrácii prisťahovalcov kľúčový význam. Ciele lisabonskej stratégie a európskej stratégie pre zamestnanosť vytvoriť lepšie pracovné miesta a zvýšiť ich počet sa preto musia týkať aj prisťahovalcov. Sociálni partneri a verejné orgány musia spolupracovať pri prevencii diskriminácie prisťahovalcov v oblasti miezd a pracovných podmienok.

Na európskej úrovni má EÚ kľúčové postavenie v sledovaní situácie a v poskytovaní pomoci členským štátom, aby zvládli integráciu prisťahovalcov. Podľa prognóz klesne počet obyvateľstva 25-člennej EÚ do roku 2020 z 303 miliónov na 297 miliónov a na 280 miliónov do roku 2030, pričom počet starších občanov, ktorí potrebujú pomoc, sa takmer zdvojnásobí. Keďže hospodársky rast je výsledkom rastu zamestnanosti a produktivity, môže ho tento pokles celkovej zamestnanosti negatívne ovplyvniť. Integrácia a plné využitie importovaných zručností je preto prvoradým záujmom EÚ.

Výmena osvedčených postupov a zvýšená koordinácia na vyššej úrovni sú nevyhnutné, pretože rôznorodé skupiny migrantov si vyžadujú rozličnú integračnú politiku. Pri tvorbe politiky treba prihliadať nielen na nových migrantov, ale aj na osoby s dlhodobým pobytom a na druhú a tretiu generáciu migrantov. Je tiež veľmi dôležité zabezpečiť, aby migračná politika EÚ poskytovala bezpečné právne postavenie a zaručený súbor práv na pomoc integrácii prijatých osôb, na podporu ich integrácie po všetkých spoločenských stránkach, najmä integrácie na trhu práce.

Navrhovateľ víta návrh Komisie, aby sa Európsky sociálny fond (ESF) (2007-2013) zameral na podporu osobitných opatrení na posilnenie spoločenskej integrácie migrantov a zvýšenie ich účasti na zamestnanosti, vrátane poradenstva a jazykovej prípravy a uznávania spôsobilostí získaných v zahraničí, ako i na podporu rozmanitosti na pracovisku a boja proti diskriminácii.

Navrhovateľ víta aj navrhovaný finančný nástroj na doplnenie ESF v rámci riadenia migračných tokov vytvorený ako príspevok k vnútroštátnemu úsiliu vypracovať a realizovať

integračné postupy, ktoré umožnia migrantom z rôzneho kultúrneho, náboženského, jazykového a etnického prostredia usadiť sa a aktívne sa všestranne zúčastňovať na živote európskej spoločnosti v súlade so spoločnými základnými zásadami.

NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci žiada Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor prijal do svojho návrhu uznesenia tieto návrhy:

1. Vyzýva členské štáty, aby:

   a. zabránili sociálnemu dampingu prijatím jasných pravidiel o právnom postavení pracujúcich migrantov organizovaním informačných kampaní o vnútroštátnom pracovnom práve, sociálnych právach i povinnostiach migrantov a podporovaním zákonnej úpravy postavenia všetkých pracujúcich migrantov;

   b. vytvorili informačné strediská pre príslušníkov tretích krajín na poskytovanie informácií o sociálnych službách, na ktoré majú právo v prijímajúcej krajine, ako sú celoživotné vzdelávanie, ubytovanie, zdravotná starostlivosť, zariadenia starostlivosti o dieťa, vzdelávacie a prípravné programy;

   c. prijali opatrenia na odstránenie diskriminácie na pracovisku, ako sú napríklad riadenie rozmanitosti, spravodlivé prijímanie pracovníkov podľa vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov, udržanie si zamestnania a postup v zamestnaní na základe zásluh a bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, náboženstvo, pohlavie, postihnutie, sexuálna orientáciu, sexuálny prejav, sexuálnu identitu alebo vek; žiada, aby sa do návrhu a efektívnej realizácie takýchto opatrení zapojili sociálni partneri, pričom sa osobitná pozornosť venuje zamestnanosti a integrácii žien-migrantiek, u ktorých je miera nezamestnanosti často vyššia; aby prijali opatrenia na integráciu detí a členov rodín migrantov do vzdelávacích programov a programov sociálnej starostlivosti;

   d. posilnili schopnosť prijímajúcej spoločnosti prispôsobiť sa zvyšujúcej sa rozmanitosti na pracovisku opatreniami na podporu informovanosti a pripravenosti prijímajúcej spoločnosti na nevyhnutnosť vystríhať sa rasizmu, xenofóbie a sociálneho vylúčenia, a aby tak zdôraznili, že integrácia je obojstranný proces, cieľom ktorého je zvýšiť sociálnu súdržnosť; aby prehlbovali konzultácie so sociálnymi partnermi a inštitúciami zodpovednými za realizáciu politiky na regionálnej a miestnej úrovni, najmä organizáciami, ktoré sa zaoberajú susedskými vzťahmi;

   e. posilnili konzulárne zastúpenia v krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ, s cieľom poskytovať informácie o príchode do EÚ za prácou, na štúdium alebo vedecký výskum; zaviedli pracovné povolenie a povolenie na pobyt podľa podmienok vnútroštátnej legislatívy v rámci národnej právomoci; zabezpečili, že držiteľmi týchto povolení budú migranti osobne, a nie ich zamestnávatelia, aby sa znížila možnosť vykorisťovania;

   f. podporovali integráciu prisťahovalcov na trhu práce, napríklad formou praktických alternačných kurzov;

g. preskúmali v rámci 7. výskumného programu možnosť návrhu štúdií o návrate migrantov a využití schopností, ktoré nadobudli v EÚ, v prospech krajín svojho pôvodu;

h. informovali migrantov o možnosti, aby ich zastupovali odbory, a podporovali odbory v prijímaní migrantov;

i. zaručili prístup k vzdelaniu, odbornému výcviku a právo neplnoletých na vzdelanie vrátane financovania a študentských štipendií;

j. ratifikovali dohovor OSN (1990) o ochrane všetkých pracujúcich migrantov a ich rodinných príslušníkov; stanovili jasné pravidlá týkajúce sa práva na prácu pre partnerov pracujúcich migrantov; považuje za nevyhnutné, aby boli prijaté ustanovenia na zamedzenie nútenej migrácie, najmä so zreteľom na prevenciu, monitorovanie a obmedzenie obchodovania s ľuďmi;

k. v plnej miere spolupracovali s osobitným spravodajcom OSN pre ľudské práva migrantov v plnení jeho úloh a povinností, poskytovali mu všetky požadované informácie a pohotovo reagovali na jeho požiadavky;

l. zahrnuli spoločnú históriu migrantov a ich (novej) domoviny, ako aj počiatky migrácie do učebných osnov vzdelávacích inštitúcií;

m. zriadili integračné programy prispôsobené potrebám novoprisťahovalcov a/alebo tých, ktorí prišli skôr;

n. podporovali povinné uznávanie kvalifikácie, formálnej alebo inej, získanej v krajinách pôvodu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo v EÚ;

o. vytvorili nástroje, ktoré by zabránili nedostatočnému prospechu a skorému ukončeniu vzdelávania detí pracovníkov z tretích krajín, a to najmä poskytnutím doplnkových jazykových kurzov; uznali, že deti migrantov, ktoré študujú v inom jazyku a snažia sa adaptovať na nové zvyklosti, čelia možno viacerým ťažkostiam vo vzdelávacom procese než ich spolužiaci, čo môže v budúcnosti viesť k ťažšej adaptácii a integrácii do spoločnosti;

p. bojovali proti zneužívaniu neplnoletých a uľahčili opätovnú integráciu zneužívaných neplnoletých do spoločnosti; vytvorili účinné systémy a nástroje, ktoré pomôžu neplnoletým prekonať traumy i sociálne a kultúrne prekážky prostredníctvom pohovoru s pracovníkmi sociálnych služieb;

q. v multikultúrnom prostredí povzbudzovali vzájomné pôsobenie medzi imigrantmi a prijímajúcou spoločnosťou podporovaním spoločných fór, dialógu medzi rôznymi kultúrami a náboženstvami, seminárov, výstav a kultúrnych i športových aktivít; vytvorili štruktúry, ktoré umožnia príslušníkom tretích krajín integrovať sa do prijímajúcej spoločnosti, aby sa zabránilo sociálnemu vylúčeniu nových prisťahovalcov a tých, čo sa už usadili, ale stále majú ťažkosti s integrovaním sa;

2. Vyzýva Európsku komisiu, aby:

   a. zabezpečila finančné zdroje prostredníctvom štrukturálnych fondov ako PROGRESS a iniciatív Spoločenstva ako EQUAL a URBAN, ako aj prostredníctvom navrhovaného Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín ako súčasti rámcového programu Solidarita a riadenie migračných tokov; zabezpečila, že osvedčené postupy a dôležité poznatky získané z týchto programov sa rozšíria a budú začlenené do tvorby príslušnej politiky;

   b. podporovala výmenu informácií a osvedčených postupov pri získavaní a prijímaní personálu, zúčastňovala sa na pokračujúcom dialógu so všetkými stranami, ktorých sa to týka, vrátane občianskej spoločnosti; podporovala zavedenie sietí organizácií migrantov s cieľom umožniť výmenu osvedčených postupov;

   c. finančne podporovala výskumné aktivity navrhnuté s cieľom analyzovať účinok zákonných úprav o postavení migrantov a uskutočnené členskými štátmi a aby čerpala zo skúseností rôznych členských štátov v rozvíjaní dlhodobej európskej migračnej politiky;

   d. vytvorila programy, ktoré umožnia spoluprácu a dialóg medzi úradmi na miestnej, regionálnej a národnej úrovni, sociálnymi partnermi a organizáciami, ktoré reprezentujú migrantov – takáto výmena skúseností medzi zúčastnenými stranami je potrebná, aby sa dalo lepšie reagovať na potreby rôznych cieľových skupín;

   e. pripravila štatistické prognózy, na základe ktorých by bolo možno predpokladať potreby pracovných síl v EÚ, a požiadala Radu ministrov, aby s cieľom ďalšieho rozvoja spoločnej európskej migračnej politiky určila, ktoré otázky z oblasti migrácie a zamestnanosti by sa mali riadiť spoločnými pravidlami;

   f. vytvorila systém, ktorý zhodnotí a uzná kvalifikáciu nadobudnutú v tretích krajinách, čo pomôže v príslušnom získavaní zamestnancov;

   g. iniciovala hodnotenie procesu integrácie príslušníkov tretích krajín a na základe zistení tohto hodnotenia zvýšila možnosť prispôsobiť národné stratégie členských štátov novým sociálnym, kultúrnym a hospodárskym okolnostiam;

   h. sledovala realizáciu smerníc 2003/109/ES, 2000/43/ES, 2000/78/ES a nariadenia (ES) č. 859/2003; zabezpečila súlad právnych predpisov EÚ s normami Medzinárodnej organizácie práce (ILO);

   i. podporovala iniciatívy členských štátov na zvýšenie informovanosti a poznatkov verejnosti o opatreniach, ktoré sa týkajú obchodovania s ľuďmi, ako aj rasizmu a xenofóbie na pracovisku, a aby poskytla informácie, ktoré sa týkajú vplyvov migrácie na zamestnanosť a produktivitu; Komisiu tiež vyzýva, aby zahrnula migrantov do programov na podporu európskeho občianstva.

j. použila siedmy rámcový program RDTD na roky 2007 – 2013, aby získala výskumníkov z tretích krajín tak, že im umožní vykonávať výskum a svoje povolanie v EÚ a na prospech EÚ;

k. začala kampaň na integráciu príslušníkov tretích krajín využitím skúseností z Európskeho roka mobility pracovníkov a prispôsobením charakteru projektu špecifickým vlastnostiam prisťahovalcov.

POSTUP

Názov	Stratégie a prostriedky na integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín v Európskej únii
Číslo postupu	2006/2056(INI)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	EMPL 16.3.2006
Spravodajca dátum menovania	Dimitrios Papadimoulis 14.9.2005
Prerokovanie vo výbore	21.2.2006 20.3.2006
Dátum prijatia	21.3.2006
Výsledok záverečného hlasovania	+: 22 –: 20 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka
Poznámky (údaje, ktoré sú k dispozícii iba v jednej jazykovej verzii)	